

Willem Buiel: "Mensen duidelijk maken waaróm ze iets doen..."

Cursus Poedercoaten

In meer dan één opzicht door de wol 'geverfd' is Willem Buiel (73), een van de meest ervaren docenten en -examinateurs die de VOM rijk is. Al bij aanvang van het gesprek aarzelt hij niet zichzelf 'oudgediende' te noemen... al te bescheiden, want hij dient nog steeds. Hij is zijn hele loopbaan werkzaam geweest 'in de verf' en behoorde tot de pioniers op het gebied van poedercoaten. Toen hij in 1998 met de VUT (en in 2002 met pensioen) ging, werd hij direct door de VOM benaderd om als docent aan de groeiende vraag naar cursussen op dit specifieke vakgebied te voldoen. Rudi van Egten, ook VOM-docent, schrijver van cursusmateriaal en opvolger van Buiel in diens laatste werkkring, speelde daarin een bemiddelende rol.

Buiel groeide op in Friesland, volgde de HBS en ging na zijn militaire dienst in 1958 direct aan de slag. "In die wederopbouwperiode na de oorlog was er volop werk voor iedereen en kon je overal beginnen. Ik ben toen gestart bij mijn zwager die een verf-annex glaszaak én drogisterij in Leeuwarden had. Mijn eigenlijke technische opleiding is daar begonnen, in de praktijk dus." Ook in het vervolg van zijn carrière zou blijken dat Buiel vooral in de praktijk veel heeft geleerd, mede dankzij een bovengemiddelde interesse in de productieprocessen van klanten: door alom vragen te stellen en 'rond te lopen' verdiepte hij zich gaandeweg steeds meer in de materie.

POEDER IN DE KOFFIEMOLEN

Hij kreeg de smaak echt goed te pakken toen hij in 1960 in dienst trad bij Sikkens-groothandel Bijholt in Groningen. "De groep nieuwe werknemers waartoe ik behoorde kreeg toen eerst een maand lang een zeer praktijkgerichte opleiding in een hotel in Katwijk. Dat hotel werd in zijn geheel opnieuw geveerd: niet toevallig dus dat Sikkens ons daar liet neerstrijken, meekijken en meedoen. Leerzaam!"

Na twee jaar stapte hij over naar Wagemakers in Breda. "Die zat in de schilderslakken, en daar heb ik de eerste vijf kilo poeder zien maken. Bedenk wel: er was nog niks. Die eerste poeder op laboratoriumschaal werd op een verwarmde verfwals benat en vermalen in een koffiemolen!" In de daarop volgende jaren ging het snel met de productie en toepassing van poeder op grotere schaal. Buiel werd voor de verkoop ingeschakeld in de drie noordelijke provincies en wist na enige tijd leuke successen te noteren. "Ik showde bij geïnteresseerde klanten hoe stootvast het spul was, met twee buisjes die in epoxy-poeder waren gecoat." (toen was er alleen nog epoxy – red.)

Na zeven jaar verzette Buiel de bakens opnieuw en kwam hij terecht bij Schaepman in Zwolle, specialist in industriële lakken. Door een concurrentiebeding met zijn vorige werkgever moest hij de poeder even laten rusten, maar nog eens zeven jaar later kon hij toch weer in de poederverkoop beginnen bij het Oostenrijkse Tiger, dat mede dankzij Buiel een voet aan de grond ook kreeg in de Nederlandse en Belgische markt. Ten slotte kwam hij in 1986 terecht bij Courtalds-International Paint, met als gebied voor de

poederverkoop wederom de Benelux. "International Paint had wereldwijd vijftien poederfabrieken en duizenden werknemers, maar nog geen standplaats in de Benelux. Dat heb ik mogen opbouwen... en dat liep na verloop van tijd als een trein." Hier werkte hij tot zijn VUT-gerechtigde leeftijd in 1998, waarna zijn opvolger Rudi van Egten de verkoop succesvol overnam.

LESGEVEN: WAARÓM DOE JE IETS?

En zo kwam de ervaren praktijkman die Buiel was geworden met de VOM-cursussen in contact. "Ik had toen ook de tijd om overdag cursussen bij bedrijven door het hele land te geven. Ik kon mijn lessen toespitsen op die bedrijven zelf en dat natuurlijk combineren met mijn eigen werkervaring. Maar ik vond het ook razend interessant om te ontdekken hoe die bedrijven hun producten maken en coaten... ik schat dat ik in die rol bij zo'n veertig heel verschillende bedrijven ben geweest. Ik liep dan zo'n fabriek door en kon mijn lessen daarop aanpassen. En was ook altijd benieuwd naar de ontwikkeling die zo'n bedrijf – vooral oppervlaktetechnisch – had doorgemaakt. Batavus maakt bijvoorbeeld ziekenhuismeubelen die che-

misch worden ontsmet en dus aan hoge coatingeisen moeten voldoen. Het bedrijf startte daarvoor direct met thermohardende epoxyoeders, waarmee ook een ander euvel werd voorkomen: ziekenhuismeubelen werden in het begin van de poedertijd gecoat met een thermoplast vanwege de grote laagdikte. Maar thermoplastische poeders hechten slechter op de ondergrond dan thermohardende soorten. Ze zijn ook zachter van oppervlak, zodat de patiënten die erge pijn hadden, de nagels erin zetten en soms delen konden afpellen. Dat lukt ze niet bij de epoxytypen!" Ook voor robuuste buiten-toepassingen met hoge belasting werden al eens steeds betere toepassingen gevonden, waarmee 'aanloopproblemen' zoals filiforme corrosie werden ondervangen. Het lesgeven zelf vond en vindt hij het leukste van de cursussen. "Het overbrengen, de puntjes op de i zetten, mensen duidelijk maken waaróm ze iets doen. Het heeft mij vaak verbaasd dat ervaren poederspuiters soms de eenvoudigste dingen niet wisten of gedachteloos deden. Ik liet ze het hele proces zien – van het belang van keuringen en ingangscorrolen tot het hercoaten van mislukte objecten – zodat ze veel meer inzicht kregen in de tevredenheid van de klant, maar ook in hun eigen veiligheid en gezondheid... mensen van de werkvloer én leidinggegeevenden daarvan bewust maken, dat is toch prachtig."

De VOM doet nu voornamelijk een beroep op Buiel voor het afnemen van examens op locatie, bij de bedrijven zelf. Hij neemt dan het praktijkgedeelte voor zijn rekening. "Ik

De Opleiding Poedercoaten, ook wel Elektrostatisch Poederlakspuiten (EPS) genoemd, richt zich op de theoretische kennis en praktische vaardigheden binnen de afdeling oppervlaktebehandeling waar poedercoatings verwerkt worden. De cursus is dus zeer geschikt voor alle medewerkers binnen de poedercoatafdeling. Een moderne vorm van werkindeling binnen een poedercoatafdeling is het laten rouleren van medewerkers. Na het volgen van zowel de drie theoretische als de praktische modules kunnen deze medewerkers ingezet worden op de volgende afdelingen: ophangen/afhalen, voorbehandeling, poederapplicatie, kwaliteitscontrole, reparatieafdeling en laboratorium.

laat de mensen een product spuiten: liefst iets herkenbaars, uit hun eigen bedrijf, niet te groot, met 'moeilijke' hoeken. Ook daar let ik op het hele proces: maken ze het goed schoon, wisselen ze de kleur correct, hoe is de afwerking? Als ze slagen is het trouwens geweldig om te zien hoe die mensen groeien. Ze merken direct dat ze met hun diploma meer waard zijn: voor hun werkgever en collega's, en voor het plezier in hun eigen werk niet te vergeten!"

ZELFDE PRINCIPE

Het vakgebied heeft zich in veel opzichten sterk ontwikkeld en verbeterd. "Dat proces stopt ook niet. Maar wezenlijk is er niks veranderd, het principe is hetzelfde gebleven: elektrostatisch spuiten blijft het grondbeginsel. De spuiten en andere apparatuur worden wel steeds beter en geautomatiseerder, dat zeker. En men is voortdurend op zoek om het principe ook toe te kunnen passen op niet-geleidende ondergronden. Uitharden moet bij minimaal 120 graden,

veel heter kan ook niet voor bijvoorbeeld hout, maar dan duurt het natuurlijk langer dan men eigenlijk zou willen. Grootschalige toepassing daarvan blijft dus nog wel even uit, is mijn inschatting. Het andere uiterste zie je ook: inductiepoeders die juist enorm snel uitharden en waar bedrijven wel brood in zien... dat zijn én blijven voor mij leuke en boeiende ontwikkelingen."

MEER INFORMATIE

Voor een compleet overzicht van de inhoud, niveaus, eindtermen en startdata is de cursusbrochure 2010-2011 van de website van de VOM downloaden: www.vom.nl. Voor gerichte vragen over een op maat gesneden aanbod is cursuscoördinator Ivonne Dentjens graag met een deskundig advies beschikbaar: Dentjens@VOM.nl, tel. 030-6300390.